

Odborný posudek na obraz akademického malíře Vasilije Dmitrijeviče Polenova (1844–1927), *Ženský akt* (nedatováno), nacházející se v soukromé sbírce

Popis a původ díla

Obraz *Ženský akt*, olej, plátno na lepence, 44x30 cm, se nachází v Čechách po dobu několika desetiletí. Dílo zmiňoval jako práci V. D. Polenova ve své knize o ruském umění v českých sbírkách historik umění Vladimír Fiala (*Russkaja živopis v sobranijach Českoslovakii*, Leningrad 1974, s. 113, č. kat. 320; název v ruštině zní – «Этюд обнаженной женщины»).

Na plátně je zobrazena ženská postava sedící na červené drapérii a opírající se o pravou ruku. Dílo je rychlou studií, vytvořenou jedním dechem. Barevné podání je velmi ušlechtilé, jemné a odpovídá tvorbě tohoto umělce. Modelace tvaru též odpovídá jeho rukopisu. Signatura monogramem «БП» nevyvolává podezření.

Pravděpodobně obraz nebyl dosud publikován. Na žádné výstavě ruského umění v ČSR, které se konaly v Praze od r. 1871, vystavován nebyl.

Biografická informace

Vasilij Dmitrijevič Polenov (1844–1827)

Malíř, kreslíř, akvarelista, grafik, divadelní malíř, knižní ilustrátor, autor návrhů nábytku, architekt; autor obrazů na biblické a historické náměty, krajinář, portrétista; hudební skladatel, teoretik umění, literát, pedagog. Jeden z nejvýznamnějších ruských umělců druhé poloviny 19. až první třetiny 20. století. Pocházel ze šlechtické rodiny. Bratr malířky J. D. Polenovové. V letech 1863–1871 studoval na matematické a právnické fakultě Petrohradské univerzity a současně na petrohradské AVU (v letech 1863–1871, od roku 1866 jako řádný posluchač, navštěvoval ateliér historické malby). V letech 1859–1861 a 1871–1872 se soukromě učil u malíře P. P. Čist'jakova, v roce 1864 u I. N. Kramského. V roce 1871 za obraz *Vzkříšení Jairovy dcery* dostal velkou zlatou medaili. V roce 1876 po studijní cestě do Evropy získal titul akademika AVU. Ve stejném roce dobrovolně odjel na srbsko-černohorsko-tureckou frontu, kde se zúčastnil řady bitev. V roce 1878 se usadil v Moskvě, kde začal pracovat v divadelní oblasti. Byl členem

Abramcevského uměleckého kroužku, kde působil jako herec, režisér, hudební skladatel a divadelní malíř. V letech 1881–1882 podnikl první cestu na Blízký Východ, kde vytvořil řadu skic pro přípravu monumentálního díla *Kristus a hříšnice* (1888). V letech 1882–1895 (s přestávkami) učil na Moskevském učilišti malířství v ateliéru krajinomalby; od roku 1892 zde byl profesorem. Od roku 1893 byl činným členem AVU. V 90. letech 19. století intenzivně pracoval na námětech z evangelií. Sérii děl s názvem *Kristův život* považoval za hlavní dílo své tvorby. V roce 1899 vykonal druhou cestu na Blízký Východ. S cílem umělecké práce a uspořádání výstav vícekrát navštívil Západní Evropu (1883–1884, 1889, 1890, 1894–1895, 1907, 1910, 1911).

Určení autorství

Vzhledem k předchozím informacím a k závěrům, obsaženým v restaurátorské zprávě, si dovoluji vyslovit předpoklad, že autorem obrazu *Ženský akt* je malíř **Vasilij Dmitrijevič Polenov**.

PhDr. Julie Jančárková, Ph.D.

Slovanský ústav Akademie věd ČR, v. v. i.

Valentinská 1, Praha 1, 110 00